

**VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH K NÁVRHU KONCEPCE
„STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR 2021+“
A VYHODNOCENÍ JEJÍHO VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ**

Přehled vyjádření obdržených k návrhu koncepce a Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Ministerstva životního prostředí ČR, předána vyjádření obdržená k návrhu koncepce „Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+“. Předaná vyjádření jsou uvedena v následující tabulce.

Níže uvedený text neobsahuje připomínky zaslané k Oznámení (vypořádání je součástí kap. 14 Vyhodnocení) ani připomínky vznesené na veřejném projednání, neboť od něj příslušný úřad dle § 10 f zákona č. 100/2001 Sb. upustil.

V první tabulce A. je uveden přehled vyjádření, které obsahují připomínky. Tyto připomínky jsou dále v textu vypořádány.

Ve druhé tabulce B. je uveden přehled vyjádření, které jsou bez připomínek

A. Přehled obdržených vyjádření, která obsahují připomínky

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
1. Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	Zborovská 11, 150 21 Praha 5	113863/2019/KUSK	10. 9. 2019
2. Česká inspekce životního prostředí	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9	ČIŽP/OTOIP/2019/1720	5. 9. 2019
3. Ministerstvo kultury, oddělení regenerace kulturních památek a památkově chráněných území v odboru památkové péče	Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1	MK 60000/2019 OPP	3. 9. 2019
4. Olomoucký kraj	Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	KUOK 89866/2019	17. 9. 2019
5. Hlavní město Praha náměstek primátora	Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1	MHMP 1928448/2019	23. 9. 2019
6. Národní památkový ústav	Valdštejnské náměstí 162/3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana	NPU-310/67232/2019	16. 9. 2019
7. Krajský úřad Libereckého kraje	U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2	KULK 62218/2019 OŽPZ 1104/2018	17. 9. 2019
8. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov	11827/SOPK/2019	18. 9. 2019
9. Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí	Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1	MHMP 1848538/2019	9. 9. 2019

10. Předkladatel koncepce: MMR ČR			
--------------------------------------	--	--	--

B. Přehled obdržených vyjádření bez připomínek

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
11. Správa Krkonošského národního parku	Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí	KRNAP 06834/2019	11. 9. 2019
12. Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem	KUUK/113877/2019/ZPZ	27. 8. 2019
13. Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství EIA, IPPC a technické ochrany životního prostředí	Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové	KUKHK – 26217/ZP/2019	6. 9. 2019
14. Krajský úřad Zlínského kraje Odbor životního prostředí a zemědělství oddělení hodnocení ekologických rizik	tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín	KUZL 59081/2019	18. 9. 2019
15. Krajský úřad Moravskoslezského kraje Odbor životního prostředí a zemědělství	28. října 117, 702 18 Ostrava	MSK 126549/2019	17. 9. 2019
16. Středočeský kraj Náměstek hejtmanky	Zborovská 11, 150 21 Praha 5	čj. 121328/2019/KUSK	16. 9. 2019
17. Krajský úřad Jihomoravského kraje Odbor životního prostředí	Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno	JMK 134749/2019	19. 9. 2019
18. Krajský úřad Olomouckého kraje Odbor životního prostředí a zemědělství	Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc	KUOK 90348/2019	16. 9. 2019
19. Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů	Vršovická 65 100 10 Praha 10	MZP/2019/720/3720	12.9.2019

Ad A. Podstata příslušného vyjádření a jeho vypořádání

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné relevantní údaje z vyjádření podaných ke zveřejněnému návrhu koncepce a Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP a VZ a jejich vypořádání.

Vypořádání vyjádření

Ad 1) Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

1a) Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen vodní zákon). Požadují doplnit: Rozšiřování zastavitelných ploch při územním plánování je možné pouze v případě zajištěného dostatečného množství pitné vody a následného čištění odpadních vod, při územním plánování postupovat v souladu s „Plány oblasti povodí.“

1b) Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon). Orgán ochrany ZPF požaduje, dodržování zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Vypořádání vyjádření

Ad 1a) Akceptováno. Do textu návrhu koncepce, specifického cíle 1.4 byla doplněna věta „Rozšiřování zastavitelných ploch při územním plánování je možné pouze v případě zajištění dostatečného množství pitné vody a následného čištění odpadních vod, při územním plánování postupovat v souladu s Plány oblasti povodí.“

Ad 1b) Připomínka dubluje požadavek zákona a jako taková je vzata na vědomí. Uvedený požadavek dodržování zákona č. 344/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, není potřeba explicitně uvádět mezi připomínkami (zákony a jiné právní předpisy se v ČR musí dodržovat, aniž je na to nezbytné upozorňovat).

Ad 2) Česká inspekce životního prostředí

K předloženému návrhu nemá zásadní výhrady, uvádí několik návrhů na doplnění příslušných kapitol koncepce:

2a) Podkladem pro návrh cílů a opatření byla provedená „problémová analýza“, která zohlednila celkem 6 okruhů (oblastí), které mají největší dopad na regionální politiku, včetně oblasti „Kvalita prostředí“. V této oblasti byla formulována zjištění, týkající se zejména podílu zastavěného území, ztráty ZPF, změny klimatu, srážkových úhrnů a poklesu průtoků povrchových vod, včetně jejich znečištění, produkce emisí, produkce odpadů a podobně. Do této oblasti navrhuje doplnit další ukazatel, kterým by měla být fragmentace prostředí (zejména v důsledku rozvoje infrastruktury), která má dalekosáhlý vliv na stav biotopů a populace rostlin a živočichů. Dramaticky se fragmentace negativně projevuje mj. v souvislosti s migrací některých druhů savců (respektive existencí závažných migračních překážek) a jednoznačně by měla být zohledňována v rámci regionálního rozvoje jednotlivých krajů (a následně i jednotlivých obcí).

Vypořádání vyjádření

2a) **Akceptováno.** Do problémové analýzy návrhu koncepce bylo doplněno zjištění: „a fragmentace krajiny“.

Díličí připomínky se týkají jednotlivých specifických cílů:

2b) **Specifický cíl 1.4:** Efektivně využívat zastavěné území, omezit zastavování volné krajiny vyvolávané růstem metropolitních území, rozšiřovat a propojovat plochy zeleně v intravilánech a zefektivnit hospodaření s vodou a energií v metropolitních územích. Součástí tohoto cíle jsou zejména opatření týkající se zmírnění dopadů v důsledku globálních změn klimatu i lokálních důsledků existence zastavěných území, majících za následek teplotní extrémy a snížení dostupnosti vodních zdrojů. Za významný nástroj je v této souvislosti zmiňováno směřování další výstavby do jader metropolitních území, namísto suburbanizace, tedy dalšího rozšiřování urbanizovaného území na úkor okolní volné krajiny. Nicméně navrhované řešení, které by mělo spočívat především v zahušťování stávající výstavby, byť s deklarovaným zajištěním dostatečných a propojených ploch kvalitní zeleně (sídelní zelené infrastruktury) se v souvislosti s problémy (existencí tepelných ostrovů v prostoru aglomerací se všemi důsledky) jeví jako poněkud diskutabilní. Zvláště tam, kde existující „nevyužití“ plochy, brownfieldy a další proluky již do určité míry plní (například v důsledku spontánní sukcese nevyužívaných ploch) tolik potřebné „klimatizační funkce“, a to velmi často daleko efektivněji, než převládající formy zastavěného území, včetně zmiňované „zelené infrastruktury“.

Už jen z důvodu podílu zastavěných resp. nezastavěných ploch, který ovlivňuje schopnost infiltrace srážkové vody, případně ochlazování vlivem transpirace přítomné vegetace. Při vší úctě ke koncepci veřejné zeleně, která se samozřejmě snaží zajistit co nejpríznivější životní podmínky pro místní obyvatele, se tímto způsobem „revitalizované životní prostředí“ z pohledu již zmiňovaného „klimatizačního“ efektu velmi často nemá šanci vyrovnat původnímu prostředí, kterým je typicky dlouhodobě neudržované území s výskytem sukcesní vegetace. Dokonce i v případě brownfieldů (např. v podobě desítky jedinců let opuštěných areálů) může bilance infiltrace srážkové vody a eliminace tepelných extrémů vycházet ve prospěch neudržovaného území. Z pohledu zmiňovaných ekosystémových služeb ale největší problém představuje dramatický propad biodiverzity v případě cílené „revitalizace“ nevyužitých ploch, proluk a brownfieldů. Právě tyto plochy jsou v prostoru větších aglomerací často typické řádově vyšší mírou biodiverzity, zde zejména v porovnání s okolní krajinou v podobě urbanisticky řešených ploch s veřejnou zelení. Z pohledu zachování biodiverzity se tedy významná podpora zástavby nevyužívaných ploch, proluk a obecně pojatých brownfieldů, byť ve spojení se zmiňovanou kvalitní zelení v podobě zelené sídelní infrastruktury, jeví jako zcela nežádoucí řešení.

Metropolitní území opravdu lze považovat za významné oblasti biologické rozmanitosti. Ale převládající pojetí veřejné zeleně (a její údržby) urbanizovaných ploch, spočívající v existenci udržovaných trávníků, udržovaných výsadeb soliterních dřevin a zahuštěných výsadeb keřových porostů, je z pohledu biodiverzity hodnotné přibližně stejně jako převážná část již zmiňované intenzivně zemědělsky obhospodařované krajiny. V tomto ohledu by muselo dojít k významné změně myšlení při plánování a údržbě městské zeleně, konkrétně ve smyslu začlenění významného podílu extenzivně udržovaných ploch, které by mohly být nositeli již zmiňované biologické rozmanitosti, aby argument, že rozvoj sídelní infrastruktury může vést k posílení i ekosystémové služby „podpora biologické rozmanitosti“, měl své opodstatnění. V současnosti tuto funkci v městských aglomeracích přebírají již existující maloplošná zvláště

chráněná území, z určitých hledisek i extenzivně udržované parky nebo „lesní“ porosty, ale velmi často právě již zmiňované neudržované plochy, proluky a brouwnfieldy, mj. právě v souvislosti s extenzivní (případně žádnou) údržbou pozemků. Cílenou „revitalizací“ těchto ploch by dozajista došlo k významnému propadu biologické rozmanitosti většiny městských aglomerací. Tradičně vytvářená účelová veřejná zeleň je nepochybně většinovou částí veřejnosti přijímána jako pozitivní a žádoucí prvek veřejné zástavby, ale z pohledu již zmiňované ekosystémové služby „biodiverzita“ se v naprosté většině případů jeví jako zcela irelevantní. Není cílem bránit smysluplné urbanizaci nevyužívaných prostor, zvláště tam, kde dlouhodobé nevyužití území vedlo ke skutečně nežádoucímu stavu území, například v podobě intenzivního rozvoje nepůvodních invazních druhů. Doporučujeme do tohoto specifického cíle doplnit přinejmenším preferenci uplatnění přírodě blízkých forem využití území, ve smyslu jejich začlenění do urbanisticky pojatých ploch, například v podobě extenzivně využívaných „travních,, porostů a dalších nezapojených ploch, a to právě z důvodu podpory biologické rozmanitosti: Tu kupříkladu intenzivně sečený trávník s výsadbou arboristicky sebehodnotnějších dřevin opravdu nezajistí.

Vypořádání vyjádření

2b) **Akceptováno.** Do textu návrhu koncepce, specifického cíle 1.4 byla doplněna následující věta: „*Při urbanizaci nevyužívaných prostor budou respektovány enklávy cenné v důsledku přirozené sukcese a preferovány přírodě blízké formy využití území, ve smyslu jejich začlenění do urbanisticky pojatých ploch.*“

2c) V podobném duchu je **samostatné typové opatření 25: Revitalizovat brouwnfieldy** (v koncepci je součástí specifického cíle 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce). Zde by kromě již zmiňovaných kritérií měla být jednoznačně zohledněna i případná biologická hodnota těchto území, která (v závislosti na vymezení pojmu brouwnfield a tedy identifikace ploch, které do této kategorie náleží) nemusí být zanedbatelná (či dokonce zcela výjimečná) v kontextu okolního území. Zejména v případě širšího pojetí tohoto pojmu a zahrnutí běžných těžbou ovlivněných území by ignorování této skutečnosti mělo charakter systémového selhání územního plánování, zahrnující orgány ochrany ZPF, PÚPFL a ochrany přírody, kdy revitalizace a rozvoj postiženého území zcela ignoruje některé ekologické služby, konkrétně již zmiňovanou biologickou rozmanitost, která je často v „cílovém stavu“ nesrovnatelně nižší, než v případě původního postiženého (typicky přirozeně renaturovaného) území. I v tomto případě by součástí strategie mělo být zohlednění (spontánně vytvořených) přírodních hodnot území, která by měla být předmětem dalšího rozvoje.

Vypořádání vyjádření

2c) **Akceptováno.** Do návrhu koncepce, typového opatření 25 byla doplněna věta: „*Při revitalizaci brownfieldů bude brána v potaz i případná biologická hodnota těchto území, např. v důsledku přirozené sukcese a následné využití bude selektivní podle charakteru jednotlivých částí revitalizované plochy.*“

2d) **Typové opatření 34:** Rozvíjet udržitelnou péči o krajinu a vodní zdroje ... V tomto opatření postrádáme podrobněji popsanou roli správců vodních toků, kterou hrají v případě

hospodaření s vodou v krajině. Stále nedošlo k přehodnocení přístupu ke správě vodních toků, které byly historicky přeměněny na vodní díla a péče o ně je v příkrém rozporu s výše uvedeným cílem a typovým opatřením. Přirozená renaturace vodních toků není akceptována ani v případech, kdy neexistuje reálné ohrožení (snad s výjimkou vodního díla samotného, jehož existence je nicméně z hlediska hospodaření s vodou a fungování krajiny spíše nežádoucí) nebo skutečný veřejný zájem, který by převažoval nad zájmy ochrany prostředí. Tedy kromě vlastníků a uživatelů půdy je třeba více zainteresovat právě správce vodních toků na zemědělské i lesní půdě. Správa vodních toků bezprostředně souvisí s problémem popsáním v následujícím typovém opatření, které se týká koordinace při rozvoji krajiny, v zájmu eliminace neefektivních či zcela scestných investic do krajiny, nezávisle na skutečných potřebách. Samostatnou kapitolou, které by měla být věnována velká pozornost, např. v podobě samostatného typového opatření, by mělo být řešení problémů plynoucích z dožívajícího systému meliorací vybudovaných v předchozích desetiletích a jejich návaznosti na síť vodních toků. Na jednu stranu je nežádoucí (naštěstí i nereálná) jejich plošná obnova, ale zároveň není účelné živelné a nesystémové řešení, na kterém by se nepodílely jak zemědělsky hospodařící subjekty, tak správci vodních toků a obce. Účelem by měla být smysluplná podpora již zmiňovaného udržitelného hospodaření s vodou v krajině, aniž by důsledky byly nesený jen některou z uvedených stran.

Samostatnou kapitolou, které by měla být věnována velká pozornost, např. v podobě samostatného typového opatření, by mělo být řešení problémů plynoucích z dožívajícího systému meliorací vybudovaných v předchozích desetiletích a jejich návaznosti na síť vodních toků. Na jednu stranu je nežádoucí (naštěstí i nereálná) jejich plošná obnova, ale zároveň není účelné živelné a nesystémové řešení, na kterém by se nepodílely jak zemědělsky hospodařící subjekty, tak správci vodních toků a obce. Účelem by měla být smysluplná podpora již zmiňovaného udržitelného hospodaření s vodou v krajině, aniž by důsledky byly nesený jen některou z uvedených stran.

Vypořádání vyjádření

2d) Akceptováno. Do textu návrhu koncepce, typového opatření 34, byla doplněna věta: „Stále nedošlo k přehodnocení přístupu ke správě vodních toků na zemědělské a lesní půdě, které byly historicky přeměněny na vodní díla“. Cílem je péče o tato díla, respektující nejen technické požadavky, ale také požadavky na přírodní funkci toků (vodních děl).

Problematika meliorací bude řešena v rámci samostatné aktivity Akčního plánu SRR ČR 2021+.

2e) **Specifický cíl 3.5:** Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí ... Zdůvodnění tohoto cíle je zřejmé, stejně jako identifikace typových opatření 39 a 40, jen je zcela nezbytné, aby podpora zaměřená na energetickou soběstačnost a uplatnění obnovitelných zdrojů energie zohlednila i další aspekty veřejného zájmu zvaného ochrana životního prostředí, tj. aby v případě vzniku nových (obnovitelných) zdrojů energie nepřevážily negativní vedlejší efekty – ať už v důsledku výstavby nebo provozu. U naprosté většiny obnovitelných zdrojů se přitom případné negativní dopady vyskytují velmi často (ať už jde o solární nebo větrné elektrárny, bioplynové stanice a pod) a z pohledu celkové bilance jsou kontraproduktivní a přinejmenším diskutabilní je pak i veřejný zájem, který stojí za podporou takových zařízení. Nedílnou součástí strategie rozvoje by proto mělo být upozornění na nezbytnost vyhodnocení přínosů a negativ a tedy reálného veřejného zájmu na zřizování nových zdrojů.

Vypořádání vyjádření

2e) **Akceptováno.** Ochrana životního prostředí je pro specifický cíl 3.5 vyjádřena ve větě: „V souladu se Státní energetickou koncepcí ČR je zapotřebí se soustředit na zajištění spolehlivé, bezpečné a k životnímu prostředí šetrné dodávky energie.“

Ve Vyhodnocení je tato problematika řešena doporučením, které může být převzato mezi podmínky Stanoviska: „Pro výstavbu infrastruktury OZE přednostně využívat plochy brownfields, případně směřovat výstavbu do oblastí s nižší bonitou půdy a zajistit ochranu přírodních hodnot v území“.

2f) Příloha 1 Degradace ekosystémů

Anotace odpovídá, z relevance a „regionálnosti“ ale není zřejmé, že degradace ekosystémů plynoucí z intenzivní rostlinné výroby není pouze důsledkem znečištění, ale je důsledkem i dalších aspektů intenzifikace, tedy zejména unifikovaného hospodaření na velkých plochách.

Rovněž je zmíněn negativní dopad povrchové těžby nerostných surovin a je zcela opomíjen neméně významný dopad stávajícího přístupu při následné rekultivaci těžbou ohrožených území, kdy jsou „v dobré víře“ degradovány přírodní a přírodě blízké ekosystémy vzniklé přirozenou renaturací těžbou ovlivněných území, které jsou nositeli velmi často podstatně vyšší biologické rozmanitosti (včetně ohrožených druhů které právě zde nacházejí vhodné prostředí na rozdíl od „nepostížených“ okolní krajiny) než původní biotopy, o běžném výsledku rekultivace na ZPF nebo les nemluvě. Jde o dlouhodobě neřešený problém a selhání systému, na jehož řešení by se strategie rozvoje měla podílet.

Většinu výše uvedených návrhů a námětů je současně dle informací uvedených ve Vyhodnocení strategie uvedena mezi prioritami Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje. Předložené Vyhodnocení strategie na druhou stranu v řadě případů jen velmi obecně vyhodnocuje případné negativní vlivy některých cílů a typových opatření, přestože v praxi realizace celé řady uvedených opatření způsobuje negativní dopady, které pravidelně bývají (v tom lepším případě) předmětem posuzování vlivů nebo vydávaných stanovisek orgánů ochrany přírody. Vyhodnocení v některých případech opomíjí nebo nedostatečně vyhodnocuje závažné dopady, které mohou plynout z realizace některých opatření nebo cílů, typicky například z výstavby či provozu zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, negativní vlivy plynoucí z revitalizace a dalšího využití těžbou ovlivněných či dočasně neobhospodařovaných ploch a podobně.

Vypořádání vyjádření

2f) **Akceptováno.** Do přílohy návrhu koncepce, části „regionálnost v ČR“ byly doplněny následující formulace: „Degradace ekosystémů je i důsledkem intenzifikace, zejména unifikovaného hospodaření na velkých plochách“ a „Při rekultivaci těžbou zasažených území je nutné volit přístup beroucí v potaz přírodní a přírodě blízké ekosystémy vzniklé přirozenou renaturací těžbou ovlivněných území.“

2g) Oddělení ochrany vod tento předložený návrh koncepce posoudilo ve vztahu k ochraně vod a dospělo k závěru, že významný vliv v oblasti ochrany vod v případě návrhu koncepce nelze vyloučit. Bude nutné jednotlivé oblasti posoudit i s jinými koncepcemi či záměry, aby

nedocházelo ke vzájemnému ovlivňování. Jedná se hlavně o úzkou spolupráci se Státní geologickou službou (geologická a hydrogeologická databáze), Ministerstvem životního prostředí (databáze starých ekologických zátěží - SEKM), Českým hydrometeorologickým ústavem (databáze kvality povrchových vod, databáze zranitelnosti podzemních vod) atd. se zaměřením na hospodaření se srážkovými vodami, využívání šedých vod, trvale udržitelné hospodaření s vodou v krajině, lodní dopravu, energetického potenciálu vodních toků apod.

Vypořádání vyjádření

2g) **Akceptováno.** *Samotná SRR ČR neobsahuje žádné záměry s územním průmětem, který by umožňovaly hodnotit jejich vliv na ŽP. Při zpracování Akčních plánů SRR ČR bude plně respektován požadavek na spolupráci s výše uvedenými institucemi a databázemi s cílem zabránit vzájemnému ovlivňování záměrů.*

Ad 3) Ministerstvo kultury, oddělení regenerace kulturních památek a památkově chráněných území v odboru památkové péče

2. 1. 12. Kulturní památky

Na str. 83 (*Vyhodnocení – pozn. zpracovatele SEA*) je nutno opravit počet památek UNESCO, který se rozšířil na 14 a uvést do výčtu dvě nové památky: Hornický region Erzgebirge / Krušnohoří a Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem. Obě krajinné památkové zóny byly zapsány na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v červenci 2019.

Nové znění textu:

„V České republice je 14 památek zapsaných na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví

UNESCO, které jsou uvedeny níže:

- Praha – historické centrum
- Český Krumlov – historické centrum
- Telč – historické centrum
- Žďár nad Sázavou – Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře
- Kutná Hora – historické centrum, Chrám sv. Barbory, katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-valtický areál
- Kroměříž – zahrady a zámek
- Holašovice – vesnická rezervace
- Litomyšl – zámek a zámecký areál
- Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- Brno – vila Tugendhat
- Třebíč – židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa (UNESCO, 2019)
- Hornický region Erzgebirge / Krušnohoří
- Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem“

Vypořádání vyjádření

Akceptováno. Text Vyhodnocení byl v kapitole 2.1.12 upraven dle výše uvedeného návrhu.

Ad 4) Olomoucký kraj

Problematika hospodářsky a sociálně ohrožených území není v dokumentu dostatečně řešena. Území jsou sice identifikována a jsou pro ně navržena typová opatření, ale jejich naplňování není řádně podchyceno. V kapitole 4, Implementační část, je sice uvedeno, že do hospodářsky a sociálně ohrožených území by měly zasahovat jak strategie ITI, tak strategie CLLD. Reálně ale není popsán mechanismus systematické snahy řešit integraci těchto území. Jedinou další zmínkou je pozice koordinátora hospodářsky a sociálně ohrožených území, která je uvedena na obrázku 8, str. 144. Tato pozice však již není nikde dále rozpracována. V současné době MMR navrhuje, aby obdobné pozice vznikly v rámci Regionálních stálých konferencí na krajích. Toto považujeme za nedostatečné, pozice by měla vzniknout i na národní úrovni a umožnit tam meziresortní dialog a řešení této problematiky. Stejně tak by se problematika hospodářsky a sociálně ohrožených území měla řádně promítnout do strategií ITI a CLLD, ale i dalších územních dimenzí. Na hospodářsky a sociálně ohrožených územích dochází k nežádoucím jevům v oblasti sociální, stejně tak snižování kvality veřejných služeb bude mít dopady na veřejné zdraví. Nedostatečný hospodářský výkon v daných oblastech povede ke větší orientaci na využívání přírodních zdrojů jako primárního způsobu obživy.

Vypořádání vyjádření

Neakceptováno. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ je dokumentem stanovujícím základní rozvojové cíle pro jednotlivé typy území. Typová opatření jsou vedena jako ilustrativní. Konkrétní aktivity s přiřazenou finanční alokací budou součástí akčních plánů SRR.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ obsahuje základní principy implementace. Financování pozice koordinátorů hospodářsky a sociálně ohrožených území je stále předmětem jednání. Nelze proto v tuto chvíli jednoznačně specifikovat, zda dojde i ke zřízení této pozice i na národní úrovni, což chápeme spíše jako námět k diskusi.

Ad 5) Hlavní město Praha, náměstek primátora

5a) Vzhledem k tomu, že opatření SRR 2021+ jsou strategického a organizačního charakteru bez konkrétního územního průmětu nepředpokládáme v této fázi bezprostřední konkrétní význam pro fungování města, ten bude mít až navazující strategie rozvoje pro pražskou metropolitní oblast. Za důležitou považujeme skutečnost, že ve Strategickém plánu hl. m. Prahy, konkrétně v rámci strategického cíle 1.5. "Udržitelná mobilita", je zdůrazňována orientace na ekologicky šetrnější způsoby dopravy, tedy zejména veřejnou, a především kolejovou dopravu. Toto téma je pak podrobněji rozpracováno v Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí. Budování a rozvoj příměstské železnice jako součásti veřejné dopravy pro pohyb z aglomerace do města je důležitým nástrojem ochrany životního prostředí ve městě, a to zejména díky zlepšování kvality ovzduší v souvislosti se snižováním objemu automobilové dopravy. Pro budoucí krajský dokument proto považujeme rozvoj kolejové dopravy za významný příspěvek k environmentální udržitelnosti sídel. Naproti tomu zvyšování kapacity silnic pro individuální automobilovou dopravu z aglomerace do měst hrozí zbytečnými riziky, jak pokud jde o zdraví a pohodu obyvatel hl. m. Prahy (znečištění ovzduší a hluk), tak problémy urbanistickými (prostorové nároky dopravy v klidu a kongesce jako závada na funkci dopravního subsystému). Proto doporučujeme ve specifickém cíli 1.2 výslovně doplnit úsilí o omezování škodlivých vlivů individuální automobilové dopravy, a to i v klidu.

Vypořádání vyjádření

5a) **Akceptováno.** V textu specifického cíle je uvedeno, že problematika bude řešena Udržitelnými plány městské mobility. Tyto plány řeší i problematiku dopravy v klidu a jedním z jejich cílů je omezování škodlivých vlivů individuální automobilové dopravy.

5b) **Typové opatření 11.** Upozorňujeme jen, že typové opatření 11 „Zajistit koordinovaný prostorový rozvoj metropolitních území“ má v případě Prahy a Středočeského kraje z administrativně-správních důvodů podstatně jiný obsah (a následně obtížnější provádění) než u Brna a Ostravy. Doporučujeme toto specifikum doplnit v popisu problému, náplně i cílového stavu tohoto opatření na str. 79-80. Z výše uvedeného vyplývá, že také doporučujeme upravit strukturu indikátorů, relevantních pro metropolitní území, tedy indikátory č. 1-3. Protože se jedná o indikátory ke globálnímu cíli, upozorňujeme, že z globálního cíle pro metropolitní území a jejich zázemí, uvedeného na str. 59, je zcela opominut deklarovaný respekt k sociálním a environmentálním limitům. Vzhledem k nutně omezenému počtu indikátorů je sporné, zda mají být dva ze tří věnovány výzkumu a vývoji (jednak celkový počet osob, jednak celkové výdaje) a žádný například kvalitě životního prostředí, udržitelnosti nebo společenské soudržnosti. Environmentální indikátory navržené ve vyhodnocení (tab. 13 na str. 165) jsou navíc pro hl. m. Prahu prakticky bezcenné a i pro metropolitní území jako celek mají jen velmi omezenou vypovídací hodnotu. Vhodnou alternativu nebo doplněk, které tímto doporučujeme, představuje například hned první indikátor z platného Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí, totiž podíl veřejné, pěší a cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce, nebo podíl plochy území s překročeným imisním limitem pro některou z vybraných škodlivin – PM10, PM2,5, benzo(a)pyren, a oxid dusičitý (z plánů zlepšování kvality ovzduší).

Vypořádání vyjádření

5b) *V případě Prahy a Středočeského kraje je koordinace prostorového rozvoje z administrativně-správních důvodů obtížnější než v případě Brněnského a Ostravského metropolitního území.*

Indikátory ke globálnímu cíli prošly poměrně širokou diskuzí na úrovni pracovních skupin ustavených ke Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ a v rámci vypořádání meziresortního připomínkového řízení. V této fázi zpracování dokumentu nepovažujeme za vhodné je upravovat. Uvedený námět nicméně bude zohledněn při výběru indikátorů na úrovni strategických cílů, specifických cílů a aktivit akčního plánu.

Ad 6) Národní památkový ústav

a) Str. 83 Vyhodnocení: V současné době je celkem 14 památek UNESCO. V srpnu přibýly tyto památky: Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří a Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem.

Vypořádání vyjádření

6a) **Akceptováno.** Text Vyhodnocení byl v kapitole 2.1.12 upraven dle výše uvedeného návrhu.

6b) V koncepčním řešení strategických cílů SRR 21+ je třeba zohlednit souvislosti s kulturními hodnotami daného prostředí, specifika územních celků v návaznosti na ochranu

krajiny v souladu s implementací Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Nezbytné z hlediska ochrany kulturních hodnot je definování krajinných historicko-kulturních specifik do hospodářské a stavební politiky na podkladě zpracování územní studie krajiny a následná implementace do navazující územně plánovací dokumentace. Doporučení pro regionální hospodaření s návazností na kulturně-historické zkušenosti územního hospodaření s ohledem na současné klimatické podmínky (např. zajištění propustnosti vody v krajině – původní historická rybníční krajina, retence vody, vodopropustné cestní sítě, remízky a meze; tvarosloví bytové výstavby s ohledem na původní historickou zástavbu). Plnění strategických cílů rozvoje jednotlivých území s ohledem na poznání a identifikaci kulturně historických hodnot. Identifikace jednotlivých specifik kulturně-historických hodnot (dále jen KHH) by měla být součástí jednotlivých specifických cílů. Regionální rozvojový potenciál tvří nejen v dodržování ekologicko-hospodářské politiky, ale také v udržení KHH a specifik jednotlivých lokalit. Míra růstu celkové životní úrovně obyvatel je přímo závislá na udržení KHH.

Vypořádání vyjádření

6b) V kapitole č. 10 Vyhodnocení byla navržena doporučení pro provádění koncepce, která zohledňují výše uvedené požadavky, které byly současně přejaty i do návrhu Stanoviska (body 24, 31 a 32).

Ad 7) Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství:

7a) Globální cíl. Doplnit globální cíl o respekt k sociálním a environmentálním limitům a o následující text: *„Regionální rozvoj nevyvolává exploataci přírodních zdrojů a poškozování životního prostředí v míře, která by nezanedbatelně oslabovala ekologické a hydro-klimatické funkce krajiny ani jinak významně poškozovala životní prostředí.“*

Vypořádání vyjádření

7a) **Akceptováno**, do textu globálního cíle doplněna v souladu s metropolitními územími věta: *„a při jejich koordinovaném růstu jsou respektovány jejich sociální a environmentální limity.“* Do posledního odstavce dále doplněna věta: *„Regionální rozvoj nevyvolává exploataci přírodních zdrojů a poškozování životního prostředí v míře, která by nezanedbatelně oslabovala ekologické a hydro-klimatické funkce krajiny ani jinak významně poškozovala životní prostředí.“*

7b) Specifické cíle 1.4. a 2.2. Doporučuje provést následující úpravy:

- Specifický cíl 1.4 doplnit bodem *„Zpomalit odtok srážkových vod ze zastavěného území, a to přednostně jejich využíváním a zasakováním v místě vzniku.“*
- Specifický cíl 2.2 doplnit bodem *„Deficit dopravní kapacity komunikací řešit přednostně sofistikovanou regulací dopravy a podporou hromadné osobní dopravy a železniční nákladní dopravy.“*

Vypořádání vyjádření

7b) **Akceptováno.** Specifické cíle byly doplněny podle návrhu

7c) Specifický cíl 3.4, bod 34: Ve formulaci „Rozvíjet udržitelnou péči o krajinu a vodní zdroje, revitalizovat a podporovat samovolné renaturace drobných vodních toků tam, kde je to celospolečensky možné, a podporovat budování malých vodních nádrží.“ nahradit slova „budování malých vodních nádrží“ slovy „realizaci přírodě blízkých opatření na zvyšování vodní retenční kapacity krajiny“.

Vypořádání vyjádření

7c) **Akceptováno**, Typové opatření 34 v návrhu koncepce přejmenováno (i vzhledem k připomínce k témuž typovému opatření výše) následovně: „Rozvíjet udržitelnou péči o krajinu a vodní zdroje, revitalizovat a podporovat samovolné renaturace drobných vodních toků tam, kde je to celospolečensky možné, a podporovat budování malých vodních nádrží a přírodě blízkých opatření na zvyšování vodní retenční kapacity krajiny“

7d) Specifický cíl 6.1 doplnit bodem „Do strategického a územního plánování začlenit jako jeho nedílnou součást komplexní řešení vláhových podmínek a společenských nároků na vodohospodářské charakteristiky území. Tuto složku územního plánování řešit z pohledu ucelených povodí, nikoli pouze z pohledu územních samosprávních celků.“.

Vypořádání vyjádření

7d) **Akceptováno**. Specifické cíl byl upraven ve smyslu připomínky.

7e) Ke specifickému cíli 6.1 Posilovat koordinaci strategického a územního plánování v návrhu koncepce OÚPSŘ upozorňuje, že je v rozporu s plánovanou rekodifikací stavebního práva, v rámci které má být územní plánování vyčleněno ze spojeného modelu veřejné správy. Územní plánování tak již nebudou vykonávat v rámci přeneseného výkonu státní správy orgány samosprávy, které vykonávají zároveň i strategické plánování, ale samostatný úřad (Nejvyšší stavební úřad, krajské stavební úřady se sídlem v krajích a územní pracoviště krajských stavebních úřadů v obcích s rozšířenou působností).

Vypořádání vyjádření

7e) **Neakceptováno**. Rekodifikace stavebního práva dosud není platná a v aktuálně schvalované SRR ČR 2021+ se o ní nelze opírat. Návrh koncepce byl připomínkován v rámci rezortního i mezirezortního připomínkového řízení bez výhrad k tomuto bodu strategie.

7e) Dokument Vyhodnocení obsahuje **drobné nepřesnosti**. Jeden ze dvou prakontinentů, který vznikl rozpadem Pangey, se standardně nazývá Laurasia a nikoliv „Laurussie“, jak je uvedeno v prvním odstavci na str. 33 Vyhodnocení. K tvrzení uvedenému v předposledním odstavci na str. 34 lze konstatovat, že emise z vytápění domácností se v posledních letech nedaří zcela jistě snižovat výhradně prostřednictvím tzv. kotlíkových dotací, protože podstatná část kotlů byla vyměněna i bez této dotace.

Vypořádání vyjádření

7e) Akceptováno. Text *Vyhodnocení* byl v termínu Laurasie opraven. Jedná se formální chybu (*misprint*), která nemá žádný vliv na průběh a výsledek *Vyhodnocení*.

Text ke kotlíkovým dotacím byl změněn následovně: „Emise z vytápění domácností se v posledních letech daří snižovat jednak prostřednictvím tzv. kotlíkových dotací, které byly vyhlášeny v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014-2020, a jednak obměnou kotlů zajišťovanou vlastními prostředky jejich vlastníků.“

Ad 8) Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

8a) Agentura upozorňuje, že opatření jsou v obecné rovině, avšak následnou implementací může dojít k ohrožení zájmů ochrany přírody. Koncepce může být vnímána nadřazeně pro rozvojové aktivity vůči jiným zájmům. Tam, kde je to relevantní, proto Agentura doporučuje do textu koncepce vtělit také limity využívání území a obecné regulativy z hlediska ochrany přírody a krajiny a životního prostředí. Z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny Agentura uvádí například tato typová opatření:

Při implementaci typových opatření 5 „Zkvalitnit napojení na evropské metropole“, 14 „Zajistit kvalitní dopravní napojení a obslužnost území aglomerací pro osobní i nákladní dopravu“, 29 „Zlepšovat stav komunikací a železnic“ a 44 „Zajistit dobrou dopravní obslužnost“ může dojít k fragmentaci krajiny při výstavbě nových dopravních komunikací.

Agentura upozorňuje také na typová opatření 8 „Vytvořit podmínky pro dostupné bydlení a zkvalitnit sídlištní celky“ a 47 „Zajistit občanskou vybavenost“, kdy může dojít nevhodně zvoleným typem stavby k ovlivnění vnímání sídla a jeho okolní krajiny.

Rizika vidí Agentura také v typovém opatření 27 „Rozvíjet udržitelný cestovní ruch“. V důsledku následné realizace záměrů může docházet k narušení krajiny zejména výstavbou ubytovacích zařízení nebo zřizováním a provozem některých turistických atrakcí.

Vypořádání vyjádření

8a) Akceptováno. Vzhledem k ostatním vyjádřením, které jsme obdrželi v rámci procesu SEA, došlo k doplnění následující formulace v rámci globálního cíle: „Regionální rozvoj nevyvolává exploataci přírodních zdrojů a poškozování životního prostředí v míře, která by nezanedbatelně oslabovala ekologické a hydro-klimatické funkce krajiny ani jinak významně poškozovala životní prostředí.“ Vzhledem k tomu, že globální cíl *de facto* zastřešuje všechny strategické/specifické cíle a typová opatření považujeme tuto formulaci za dostatečnou.

8b) Koncepce stanovuje cíle a postupy v obecné rovině a neobsahuje konkrétní řešení problematiky v dané oblasti. Proto Agentura vzhledem k povaze koncepce upozorňuje na nutnost podrobit zjišťovacímu řízení všechny navazující záměry, které mohou mít potenciálně významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany, nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí nebo naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Před zahájením realizace jednotlivých opatření je proto nezbytné postupovat dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (závazné stanovisko k zásahu do VKP, udělení výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56, stanovisko dle § 45i, využití institutu biologického hodnocení apod.).

Vypořádání vyjádření

8b) Přípomínka dubluje požadavek zákona a jako taková je vzata na vědomí. Uvedený požadavek dodržování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, není potřeba explicitně uvádět mezi připomínkami (zákony a jiné právní předpisy se v ČR musí dodržovat, aniž je na to nezbytné upozorňovat).
třeba jej explicitně uvádět mezi připomínkami (zákony a jiné právní předpisy se v ČR musí dodržovat, aniž je na to nezbytné upozorňovat).

9. Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí

Ambicí Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen „SRR“) je stanovit hlavní cíle regionální politiky státu v období let 2021–2027. Hlavním smyslem SRR je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a definovat, jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby byla podporována konkurenceschopnost, snižovány regionální disparity a nalézána řešení podporující udržitelný rozvoj území. SRR definuje strategické a specifické cíle a typová opatření. Předpokládané vlivy SRR na životní prostředí lze hodnotit pouze rámcově. Ve vyhodnocení vlivů SRR na životní prostředí byly formulovány referenční cíle ochrany životního prostředí, např. č. 7 Půda - Omezit záборы a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy. Především ochrana před záboru ZPF, ochrana lesní půdy a pozemků před plošně většími záboru, ochrana před důsledky intenzivního hospodaření, přednostní využívání brownfields k nové výstavbě. Z provedeného vyhodnocení vyplývá, že cíle a typová opatření pro jednotlivé oblasti SRR ČR 2021+ i souhrnně pro celé území ČR nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a mezi typovými opatřeními není žádné, které by mělo potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí. Z hlediska lesů strategický dokument zdůrazňuje nutnost v případných následných návrzích zastavěných ploch a dopravní infrastruktury dbát na minimalizaci záborů lesního půdního fondu. Dále je zdůrazněno přetrvávající poškozování lesních porostů vlivem imisního zatížení a trend přibližování se k přirozenější a stabilnější struktuře lesních porostů. Cíle a závěry uvedené strategie jsou stanoveny obecně, bez konkrétní lokalizace a dopadu. Pro jednotlivé záměry, které se budou v rámci uvedené strategie realizovat, bude nutné podle jejich kapacity vydat stanovisko podle ust. § 45i odst. 1 zákona jednotlivě pro konkrétní záměr. Uvedená strategie jako rámcový dokument nemůže ovlivnit charakter nebo management v evropsky významných lokalitách na území hl. m. Prahy.

Vypořádání vyjádření

9) Přípomínka dubluje požadavek zákona a jako taková je vzata na vědomí. Uvedený požadavek dodržování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, není potřeba explicitně uvádět mezi připomínkami (zákony a jiné právní předpisy se v ČR musí dodržovat, aniž je na to nezbytné upozorňovat).

10. Předkladatel koncepce MMR ČR

Požadujeme v kapitole 4.8 Zdroje financování doplnit následující text:

Vazba na veřejné investování.

S problematikou financování regionálního rozvoje úzce souvisí téma veřejného investování v regionech. Kvalitní management veřejného investování přinese optimalizaci výkonu veřejné správy. Management veřejného investování bude vycházet z analýzy makroekonomických determinant efektivního modelu veřejných investic. Pro účely zajištění synergií mezi resortními a regionálními investicemi bude vytvořena metodika výběru projektů. Analytická zjištění a metodiky budou následně prezentována odborné veřejnosti prostřednictvím konferencí a workshopů. Bude vytvořen Národní investiční plán jako nástroj řízení investiční politiky, přičemž tento plán bude čerpat ze sofistikovaného systému sběru dat a jejich analýzy. V regionech dojde k podpoře strategického investování."

Vypořádání vyjádření

10) Akceptováno. *Navržený text byl do textu kapitoly 4.8 Zdroje financování doplněn. Navržené doplnění textu je z hlediska posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v rámci Vyhodnocení návrhu koncepce „Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+“ na základě § 10e a §10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zcela nevýznamné a nemůže mít na výsledek a závěry Vyhodnocení žádný vliv (viz připojené Stanovisko zpracovatele Vyhodnocení).*